

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 176.

V Ljubljani, v četrtek 2. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuiju

dné 29. julija 1888.

(Dalje.)

Po nagovoru prvomestnikovem poroča tajnik o delovanju družbinem v dóbi od II. do III. velike skupščine. Poročilo slóve:

Slavna skupščina!

Najbolj pereče vprašanje na Slovenskem je nedvomno šolsko vprašanje. Da bi bilo to za naše slovenske razmere čem prej ugodno rešeno, iz tega namena je bila ustanovljena naša vseslovenska družba. — V komaj dveh letih se je nepričakovano hitro razširila po vseh deželah, koder se glasi slovenska govorica; istinit dokaz, kako rodoljubi uvidajo njeno potrebo in preimennitno nalogo.

Vodstvo, katero jej je postavljeno na čelo v središču naših zemelj v beli Ljubljani, ima vedno pred očmi glavni smoter, ki si ga je zastavila naša družba. Kako ga je dosegla, pouč se častiti rodoljubi deloma že iz vodstvenih objav.

Kako pa da je vodstvo skušalo se oddolžiti svojemu vzvišenemu nalogu i v pretekli upravni dóbi, čast mi je danes veleslavni skupščini narisati vsaj v glavnih potezah.

1. Po II. veliki skupščini dné 19. julija 1887 v Trstu, o koji je vodstvo podalo natančno poročilo v „Vestniku“ I. zv., kateri je v dokaj obilnem številu razposlalo vsem podružničnim načelníštvom v razdelitev med častite družbenike, sešlo se je vodstvo k osmim sejám, da reši družbene zadeve.

Bile so pa: XIII. oziroma 1. letošnja seja dné 29. julija, XIV. 26. oktobra, XV. 27. decembra 1887. I. XVI. 16. februarja, XVII. 7. marca, XVIII. 23. maja, XIX. 27. junija in XX. dné 19. julija 1888. I.

V I. seji po II. redni skupščini se je društveno vodstvo po § 18 al. a) in b) konstituvalo

tako, da je soglasno potrdilo opravitelje prejšnjega leta*), kateri so drage volje prevzeli ta posel.

2. V tem časi je stopilo vodstvo z raznimi rodoljubi v dotiko, spodbujajoč jih, naj bi osnovali kolikor največ mogoče novih podružnic. V tem obziru smemo biti zadovoljni, kajti ob lanskí skupščini imeli smo v glavnem izkazu zaznamovanih 64 podružnic s 4180 družbeniki, a letos je poskočilo število že na 77.

Nove podružnice so pa nastopile: 65. Ormožka na Štajarskem. 66. Sv. Ivan v Vrđeli poleg Trsta. 67. Ženska podružnica za Bistriški okraj na Notranjskem. 68. Žuženberk in okolica. 69. Naklo z okolico na Gorenjskem. 70. Podružnica za Dornberg, Prvačino in Gradišče. 71. Zilska Bistrica na Koroškem. 72. Podružnica za Cerkljanski okraj na Goriškem. 73. Kotmaraves in okolica na Koroškem. 74. Pliberk in okolica na Koroškem. 75. Apače na Koroškem. 76. Velika Pirešica na Štajarskem. 77. Št. Kancijan na Koroškem.

Osobito važnost pripisuje vodstvo osnovanju koroških podružnic, katerih zastopnike imamo čast danes pozdraviti v tej slavni skupščini. Najtežavnejša naloga čaka naše družbe ravno v slovenskem Gorotanu, kateri že toliko časa brezuspešno kliče po slovenski šoli. In le tedaj, ako se ondotni rodoljubi zavzamejo ter se ljudstvo vzdrami, mogoče bo izvojevati slovensko šolo, da bo vgajala koroško-slovenskim razmeram. In čast vrlim rodoljubom, stopili so na pozorišče — in narod za njimi! — S posebnim zadovoljstvom omenjamo, da so uzorne Slovenke ob sinji Adriji našle uzorne posnemalke. (Živele!) Vrlí tržaški ženski podružnici prirastla je čvrsta posestrima v Ilirski Bistrici na Notranjskem. (Živele, slava!)

3. Z radostjo beleži vodstvo lepo čísló onih častitih rodoljubov, ki so po §. 4 postali pokrovitelji**) naši družbi s tem, da so vplačali

*) Gl. Vestnik I. str. 21.

**) Pokrovitelje št. 1—28 gl. Vestn. str. 27—28.

vsoto 100 for. Vseh je preteklo leto pristopilo 9 ali z zaporedno številko: 29. † Mnsgr. profesor Andrej Einšpieler v Celovei. 30. Slavna ormožka posojilnica. 31. Oroslov Dolencec, mestni odbornik i svečar v Ljubljani. 32. Jurij Jan, častni kanonik i dekan v Dolini v Istri. 33. Anton vitez Viceo, graščak v Podgradu v Istri. 34. Phil.-dr. Ivan Svetina, prof. v Ljubljani. 35. Maks Vršec, tajnik v Celji. 36. Slavna mestna županija v Idriji in 37. Josip Zelenik, odgojitelj na Dunaji.

4. Družbena zavoda „otroški zabavišči“ v Celji in Trstu sta tudi tekoče leto lepo vspevala, da so bili roditelji s svojo deco, katera ji je pohajala, prav zadovoljni. Tudi gg. šolski nadzorniki so se pohvalno izrazili o teh zavodih. — V celjski vrtec pri čč. šolskih sestrah je zahajalo krog 50, v tržaški pa krog 40 otrok. Nekako polovico otrok bilo je plačujočih, drugi pa so bili brezplačno poučevani, kakor sta primerno in potrebno spoznala ondotni podružnični načelníštvi.

Ker se je v Celji potrebna spoznala prememba, in ker je prednica čč. šolskih sester č. m. Angelina Križanič stavila jako ugodne pogoje, je vodstvo dné 25. marca 1888 št. 401 naznanilo prečastiti m. predsednici in slavnemu podružničnemu načelníštvu v Celji, da z bodočim šolskim letom (15. septembra 1888) izroči družbeno zabavišče v popolno oskrbljevanje čč. šolskim sestram, katerim bodi za dosedanje podporo izražena tu očitno vodstvena zahvala.

Gledé tržaškega zavoda se ni zgodila nikaka prememba. — Dasi zabavišče v Podgori pri Gorici ni družben zavod, vendar se sme z njegovimi vspehi ponašati i družba svetega Cirila in Metoda, ki je ondotnemu županstvu z besedo in dejanjem šla na roke, da se je čez 60 slovenskih otrok vzgojevalo v domačem vrtcu. (Dalje prih.)

LISTEK.

Lov je pustil.

(Povest, zapisal y.)

(Dalje.)

Martinova mati je bila res umrla. Opomniti pa moram, da je hlapec Dante že precej časa črtil Martina. Ker ni bil domačin, fantje vaški niso kaj marali zanj, zraven tega bil je še oduren in neznan strog do ljudi. Ni sicer imel kaj ukazovati, pa kedar ga je logar poslal ljudem to ali ono reč odkazati v gozdu, nagajal je rad, kar je mogel. Le pičlo in na najbolj nepristopnih krajih delil je kmetom les. Ob nedeljah je pa le rad zašel v krčmo. — Neko velikonoč so vaški fantje imeli precej denarja v svoji blagajni. Pred pustom bila so v vasi tri ženitovanja. Vsak ženin si je z par goldinarji odkupil nevesto. Ta denar moral se je po praznikih zapiti. Tisti večer došel je v fantovsko družbo tudi Dante, dasi ga ni nobeden vabil. Nekoliko vinjen začel je zabavljati navzočim, da za priberačeni denar pijó. Našega Martina je to očitanje tako zbudilo, da je Danteja prijel čez prsa ter ga tako na pol drsal na pol nesel na prosto. Od tistega časa je črtil Dante

Martina in le čuda, da mu že prej ni plačal vročerkvni Italjan.

Ko je logar očital hlapcem malomarnost in grozil jim, podvojilo se je sovraštvo do Martina. Ker se tudi po smrti svoje matere ni veliko trudil poiskati si druge službe, slutil je Dante, da misli Martin celó na grajsko žago. Dosedanji najemuik je pogodbo odpovedal. Mož je bi že star, sina ni imel, hlapca za pomoč pa ni hotel imeti. Le še mesec dni imel je ostati na žagi.

Naš Dante se sicer ni veliko razumel na žagarski posel, vendar je mislil, da bi se kmalu toliko privadil, da bi bil lahko samostojen.

Grajski žagar je pa tudi več od bornega lovskega pomočnika. Vode je tam obilno, lesa v graščinskih gozdih dovolj in najemščina še precej nizka. Žato je včasih posedal pri starem žagarju izpraševaje ga to in ono. Kedar je staremu možu bilo kaj pretežko, pomagal mu je hlod vravnati na voz. S tem se je žagarju tako prikupil, da mu je pozneje razkazoval posamezna dela in opravila pri njegovem poslu; začetkoma pa Dantejevih pohodov stari mož ni bil kaj vesel. Izprevidel je Dante, da graščinska žaga daje dober zaslužek, da je najemuik tudi precej samostojen mož, edina skrb je le ob letu dati najemno svoto v grad. Bil je precej vznemirjen, ko je spoznal, da bi se morda tudi Martin za to službo

ponujal; ker je enak posel že prej opravljal, znal bi mu biti nevaren tekmeč. „Na vsak način ga morem vjeti. Odstranim ga, naj velja kar hoče.“ Tako je sklenil Dante in po tem se je tudi ravnal.

Veliki lovi v knezovih gozdih bili so končani, Povabljeni gostje razšli so se kmalu na vse kraje. Bogataši so hiteli v velika mesta, tam imajo ob dolgih zimskih večerih boljšo zabavo, kakor v samotnih gradovih na deželi.

Zadnje goste spremila sta v vozu knez in kneginja na kolodvor. Uro daleč od graščine bila je železnična postaja. Kneginja se sicer rada ne vozi, posebno še v deževnem jesenskem vremenu ne, vendar gostje bili so bližnji sorodniki in tem na ljubo že človek kaj stori. Napregli so najlepšo kočijo in najbolj čili konji dirjali so na postajo.

Mrak je bil, ko sta se knez in kneginja poslovila od gostov in se vračala v grad.

„Vózi le bolj počasi in pazi na konja, rada se plašita!“ opomni knez. Pot se je vila po ozkem jarku, na obeh straneh raslo je nizko jelščevje.

V nekem grmu glasno zafróla, in velik ptič zleti čez pot ravno pred konjema. To je bilo spočitima vrancema že preveč. V divjih skokih jo udereta naprej. Vojnik omahne z visocega sedeža, zgubi vajeti iz rok in konja še bolj drvita proti gradu. Kneginja vsklikne in strahú omedli, knez

Suženstvo.

(Dalje.)

Bolj in bolj je začela cerkev vsprejemati sužnike v svoje varstvo; zamudila ni nijedne prilike, da jim je — seveda oprezno — oskrbovala prostost, kar je bilo tudi njih dušam v blagor. Letopisi cerkvene zgodovine naj pričajo ob vspešnem delovanju cerkve v tej zadevi. Tudi blage gospé, katere sv. Hieronim pohvalno omenja, so prispevale k osvobojenju sužnikov. Salvijan piše, da so tudi manj imovite rodbine velikodušno izpuščale svoje sužnike. Da, nekateri kristijani pokazali so svojo veliko krščansko ljubezen s tem, da so sami sužniki postali ter z lastnim telesom odkupili svoje sužnje brate, ako jih drugače niso mogli rešiti. Te izredne pojave ljubezni hvali sv. Klemen. (I. Ep. ad Cor. c. 55.)

Izpustiti sužnika proglasila je cerkev kmalu kot dobro delo usmiljenja in je opominjala vernike, naj se ob smrti svoji v oporokah spominjajo sužnikov, kajti to je delo Bogu prijetno ter vredno plačila. Zato so umirajoči gospodarji svojim dedičem naročali oproščenje sužnikov z besedami: „Iz ljubezni do Boga, v zveličanje moje; v plačilo moji duši.“ Kadar je trebalo odkupiti sužnika, darovalo se je vse: prodali so Bogu posvečene reči, srebrne in zlate posode in druge dragocenosti cerkvene, kar so sveti možje Ambrož, Avguštin, Hilarij, Eligij, Patricij in drugi često storili.

Rimski papeži, ki so bili vedno varuhi ubogih in zatiranih ljudi, so mnogo storili tudi za sužnike. Gregor Veliki jih je oslobodil, kolikor jih je mogel ter je v rimskem zboru 597. leta določil, da je prost sužnjosti vsakdo, ki gré v samostan. Hadrijan II. je dovolil sužnikom, da se smejo možiti in ženiti tudi proti volji gospodarja svojega. Aleksander je toplo priporočal kralju Mavrovu iz Valencije, naj ne stori sužnjega nikakega kristijana, kajti narava ne pozna sužnikov, ampak Bog je vstvaril proste vse ljudi. Leta 1189 potrdil je papež Inocencij III. ustanovitev „reda sv. Trojice v odkup kristijanov“, ki so prišli v turško oblast. Red „Mariae sanctae a Mercede“, katerega ustanovitelj je Peter Nolaški in ima sličen namen, potrdila sta papeža Honorij III. in Gregor IX. Udom tega reda je bilo strogo pravilo iti v nujni sili prostovoljno v sužnjost namesto vjetih kristijanov. Gregor IX. je tudi prepovedal, da bi se sužniki prodajali cerkvi in pripomnil, naj darujejo sužnike raje Bogu in svetnikom v spravo za grehe svoje.

Lahko bi našli še mnogo drugih dobrot, katere je cerkev delila sužnikom. Ona je vedno velike kazni žugala gospodarjem, ki s sužniki prehudo ravna; pregnancem je ponujala svoje cerkve v zavetišča; določila je, da oproščeni sužniki kot sodnijske priče lahko veljavno pričajo ter je ostro kaznovala tiste, kateri so drznili tirati zvičajno v sužnjost proste ljudi. Tem mileje je cerkev ravnala z onimi sužniki, ki so vsled razmer kraja in časa postali njena lastnina. Dovoljevala je namreč škofom, da smejo vse obstoječe zaveze sužnikov razvezati, ako je bilo njih vedenje pošteno in hvalno in da

je ves prestrašen. Ne upa si skočiti iz voza, obsejati na sedeži je pa zopet nevarno.

Sreča iskala je zopet našega Martina, da je ravno po tej poti na večer korakal domov. Šliši preuaglo peketanje konjskih kopit in vsklik prestrašene kneginje. Zagleda preplašena konja in ubozega voznika krčevito se držečega za rob svojega sedeža. Spozna takoj, kaj se je pripetilo in kako je pomagati.

Naglo stopi kraj pota in ko vranca pridrvita mimo njega, popade hitro za vajet bližnjega konja. Ta se sicer uspešno na kvišku, Martin ga pa le ne spusti. Skuša še bolj dirjati, mladenič se pa še trdovratneje drži jermenov. Na večih krajih strgal si je obleko, vendar njegova stanovitnost premaga, konja se umirita in obstojita. Voznik prijel je zopet za vajeti, kneginja se je zavedla in tako ni bilo druge škode, kakor vsi trije so se zelo prestrašili in Martin si strgal zanošeno obleko.

„Kdo ste pa Vi?“ praša knez Martina. Pove mu svoje ime.

„A tu iz vasi ste? Za nocoj hvala Vam lepa, škodo imate na obleki, Vam bom vse povrnil še jutri.“

„Kaj to? Vsa moja obleka velja par goldinarjev nova, sedaj je že zamazana in slaba, škoda pač ni nobene“, odgovori Martin.

Tako so se ločili.

(Dalje prih.)

se smejo izpustiti vsi sužniki, ki so slobodno šli v sužnjost. Svete cerkve ljubezni in moči se je tudi zahvaliti, da so se olajšale sužnikom v prid državne postave. Naposled pričajo i raznoterni spomeniki, razne postave in naprave o ljubezni cerkve do sužnikov, katerim je ona delila neprestano tolažbo in pomoč. Nikdar torej se ne bomo dosti zahvalili, nikdar ne dosti glasno povedali, koliko zaslug ima cerkev za rast in napredek narodov v tem, da je s pomočjo neskončne dobrote Izveličarjeve zatrla sužnjost in urédla med ljudi pravo prostost, enakost in bratsko ljubezen.

Ko je koncem 15. stoletja pri krščanskih narodih suženstvo do malega preminulo ter so se jele države utrjevati na temelji verske svobode, čuvala je strogo apostolska Stolica, da bi strupene kalice starega zla novič ne pognale. Zlasti se je ozirala na novo najdene kraje v Afriki, Aziji, Ameriki, kajti širila se je vest, da načelniki raznim ekspedicijam, dasi kristijani, uporabljajo svojo duhovitost in svoje orožje v to, da tamošnja ljudstva v sužnjost vklepajo. Divja zemlja se je morala obdelati, drago rudo bogatih rudnikov je trebalo izkopati; vse to pa je terjalo mnogo delavcev, kar je one načelnike privelo v nečloveške in popolnoma krivične nakane. Da, priredili so posebne somnje za sužnike, zlasti za one, katere so uvažali iz Etiopije. Ščasoma so to kupčijo nazivali kupčijo z zamorci, katera je v nekaterih naselbinah močno vladala. Ne manj sramotno in grozovito počenjali so z Indigeni ali Indijanci.

Ko je Pij II. dobil poročilo o teh dogodkih, pisal je nemudoma ondotni višji cerkveni oblasti ter grajal in obsojal to početje. Nedavno potem je opominjal Leon X. kralja portugalskega in španjskega z vso ostroostjo in veljavo svojo, da se tako ravnanje, veri, pravici in človekoljubju do cela nasprotno, popolnoma odpravi. Vendar se je v kljub temu širilo in širilo to grdo početje, katero ni imelo svojega vzroka nikjer drugod, kakor v strastni dobičkoljubnosti.

Pavel III., kateremu so bili ubožni sužnji Indijanci posebno pri sreci, je sklenil v svoji očetovski ljubezni izjaviti o tem vprašanji svoje misli javno v pričo vseh narodov ter povdarjal slovesno in v posebnem dekretu: po vsi pravici se mora vsakemu sužniku priznati trojna svoboda, da je namreč sléherni gospod svoji osebi, da smé postavno v skupinah bivati in da si more pridobivati in uživati lastno imetje. To svojo izjavo potrjuje še bolj v svojem listu do nadškofa v Toledu, kateremu piše, da one, ki se drznejo ravnati proti njegovi naredbi, zadene kazen cerkvene prepovedi ali interdikta, od katere more odvezati edino le rimski papež (2. jun. 1559). Tudi ostali papeži, n. pr. Urban VIII. in Benedikt XIV. bili so najskrbnejši in vstrajno čujoči branitelji indijskih in zamorskih sužnikov, pa tudi vseh onih, kateri še niso vsprejeli vere krščanske. Pij VII. je na dunajskem kongresu zbrane vladarje posebno opozarjal na kupčijo z zamorci, želeč, da se odpravi postavnim potom in do cela tudi po tistih krajih, kjer prav za prav ni že več v navadi. Istotako svaril je Gregor XVI. najostreje vse tiste, kateri v tem oziru greše zoper naravne zakone in dolžnosti človekove ter je v to svrhu obnovil kazni in vsa določila prejšnjih papežev. Prizadeval si je na vso moč, da bi daljni, divji narodi milosrčne evropske narode posnemali in kruto divje suženstvo studiti jeli. Tudi Nam so dobro došle čestitke, katere smo dobili ob priliki Našega jubileja od najslavnejših vladarjev, kajti tako nam je bilo mogoče ustrezati vednim željam in prošnjam, da vrnimo pravice večnim in pravičnim zakonom narave in vere.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Notranje dežele.

„Meraner Ztg.“ piše: Vrše se obravnave, po kojih se bo *tridentinski škofovski gimnazij* podelila pravica javnosti. Zato se bo polagoma opustila v Tridentu italijanska gimnazija in tako z nova ustanovila v Roveredu.

Pododbor *hrvatske regnikolarne deputacije* je imel dne 30. julija zvečer svojo sejo, v koji je prečital Miškatovič prvo na podlagi dosedanjih obravnav sestavljeno poročilo. Slednje se bo kamnopolisano razdelilo mej vse regnikolarne člane, ki se bodo sešli k skupnim sejam meseca septembra. O obsegu poročila se je z nova sklenila najstrožja tajnost.

Za *zagrebško medicinsko stolico* je daroval karlovski mestni zastop 2000 gld.

Finančni minister *Kallay* bo koncem meseca avgusta obiskal zasedene dežele.

Ogerska državnozborna opoziteja bo takoj, ko se bo sešel državni zbor, vložila interpelacijo zaradi umirovljenja *Kuh novega*. Za resničnost te vesti seveda jamči le dunajski „Tagblatt“, ki je objavil to budimpeštansko novico.

Vnanje države.

Dne 12. (24.) julija je bil krščen *črnogorski* princ Peter Karadjordjevič jako slovesno v cetinjski metropolitanski cerkvi. Ruskega carja-botra je zastopal ruski ministerski rezident, državni svetnik Argiropulo.

Predvčerajšnja številka *srbskega* „Odjeka“ piše: „Zbor višjih duhovnikov, ki je imel mesec dni svoje seje o ločitvi kraljevega zakona, rešil je včeraj to zadevo — neugodno za Milana. Člani tega zbora so se že povrnil na svoje sedeže“. Nekoja vrsta listov, ki so vedno trdili, kako dobro so poučeni o srbskih razmerah, pisala je o tej ločitvi kakor že o dognani stvari, ter je vedno dostavljala, da stoji ves narod na kraljevi strani. Temu oporeka vest „Zastave“, da v Belgradu javno pozdravljajo kralja le še — vojaki.

Načelnik koburške hiše, vojvoda Koburški, naznanil je zaupno *bolgarskemu* princu Ferdinandu, da se njegovo bivanje v Bolgariji ne strinja niti z veljavo, niti s koristimi hiše Koburg. Trdi se, da je storil ta korak vojvoda Koburški vsled prigovarjanja nemškega cesarja. — Vojaški pribočnik italijanske agenture, kapitan Cugia, je včeraj odpotoval v Bazardžik in Belovo zaradi oprostitve oseb, koje so vjeli roparji. V to so ga pooblastili italijanska in bolgarska vlada in pa diplomatski kor.

„Standard“ trdi, da se bodeta *nemški* cesar Viljem in *angleška* kraljica Viktorija sešla prihodnjo jesen v Baden-Badenu.

Francoski minister Goblet pripravlja v masavski zadevi noto veleblastim. Iz Tunisa se poroča, da se zbira francosko brodovje v Tunisu edino le zaradi vsakoletnih vaj. Ob tripoliški meji ni večjega števila vojakov, kakor navadno. Pariški krogi so mnenja, da so italijanski listi raztrosili vest o francoskih nakanah gledé Tripolisa samó zaradi tega, ker bi svetu radi prikriili svoje priprave in namere gledé te dežele. Masavska zadeva je shujšala italijansko-francoske razmere, in nemški listi se nujno trudijo, da bi to iskrico vpihali do visokega plamena. V prvi vrsti je to „Nordd. Allg. Ztg.“, ki trdi, da Francijo vodi pri tem postopanju le sovraštvo do Italije.

Dunajska židinja „N. F. P.“ se je s svojim zadnjim poročilom o „klerikalni“ *Belgiji* sama sebe prekosila. Piše namreč: „Trditve pariškega „Matina“, da bi belgijska vlada rada videla, ko bi si izvolil papež Leon XIII. svoj sedež v Belgiji, je popolnoma izmišljena. Ne gledé na to, da nikdo ne verjame pretnji papeževi o zapustitvi Rima, želeli si ne more niti „klerikalno“ ministerstvo, da bi se papež nastanil v Belgiji, ker je vsaka vlada poleg papeža nemogoča in bi cela dežela postala velikanska božja pot.“ — Ali je sploh kaj strašnejšega za židinj, kakor cela Belgija — božja pot? In pa kaj bi Belgijci pri tem zaslužili? No, pa saj borzijauni židjinje „N. F. P.“ to lahko izračunijo!

Italijanska družba za trgovinska preiskovanja v Rimu je dobila pismo kapitana Casatija z dne 5. decembra 1887 iz Genere; v njem poroča kapitan: S pomočjo, koje mi je poslal italijanski konzul v Zanzibaru, lahko bi se bil povrnil na obrežje, toda tega nisem hotel storiti, ker sem obljubil Eminu paši pomoč. O Stanley-ju nimam poročil.

Turški krogi v Carjigradu trdijo, da se pripravlja v sultanovi palači preosnova ministerstva. Kot nova ministra se imenujeta bivši veliki vezir Said paša in Džemil paša. Iz prirčnosti, s koje je sprejel sultan angleškega veleposlanika Whiteja, sklepajo, da se bo približala Turčija angleški politiki.

Rumunska vlada si je naročila v angleških tovarnah na kratko dōbo velike množine topniškega gradiva za mornarico.

Izvirni dopisi.

Z *Goriškega*, 27. julija. („Rimski katolik“; trtna uš; vreme in letina.) Pred kratkim izišli bogoslovski časnik „Rimski katolik“, kakeršnega smo dosihmal po vsej Sloveniji pogrešali, nam obeta res prezanimiv postati; le da se nekateri bojé, da utegne preostre literarne kritike donašati, ki bi stvari sploh več utegnile škodovati nego hasniti. No, za zdaj se tega ni bati, kakor nam pričuje izišli I. zvezek, ki ima zares znamenito vsebino. Akoravno utegne veleučeni g. vrednik včasih mahniti po kužnih izvržkih in literarnih smeteh v slovenskem slovstvu ter rabiti v sili tudi zdravniško iglico, to nič ne dé, marveč to bo še hasnilo našemu bodočemu slovstvu, ki je bilo dosihmal večinoma še deviško.

Med vsemi lepimi in učenimi članki dozdeva se mi oni veleučenega g. A. Červa, špirituala v

osrednjem semenišči, najbolj važen za sedanjo dobo, v katerej sili Slovanstvo na površje; saj celó sedanjí slavno vladajoči papež Leon XIII. se na isto ozira (glej okrožnico: Grande munus 1880!), kakor je to tudi povdarjal pri zaslišauji slovanskih romarjev v Rimu dné 5. julija 1881, v svojem prelepem odgovoru prevzvišenemu škofu Strossmayeru in vsem navzočim izmed raznih slovanskih plemen na severu in na jugu. G. pisatelj je s tem pokazal, kako vrlo poučen je on v bogoslovski in drugi ruski književnosti, kako on čita in dobro uméva ruščino ter piše o Rusiji in ruski cerkvi prav objektivno. Začetni članek je vreden, naj bi ga čitali tudi Rusi sami, da bodo bolje poučeni o tem, kako nepristranski sodijo katoliki o njih cerkvi, in kako želé vsi pravomisleči na zopetno združenje vzhodne z zahodno ali katoliško cerkvijo. Ravno takošni spisi približujejo obe cerkvi eno k drugi, ker odstranjujejo predsodke; kajti med nami in med njimi nij, kakor med nami in protestanti, visok zid, marveč le „bolj gosta pajčevina“, ki zabranjuje združenje. „Pa božja vsemogočna roka ni še otrpnila; kedar se bode božji previdnosti primerno zdelo, bode vse te zadržke ob lahkem odstranila, kakor se kamenček s ceste brsne“ itd., lepo opazuje učeni pisatelj. Prav željno pričakujemo nadaljne razprave iz spretnega peresa vrlega poznavatelja ruske cerkve; kajti takšni članki in objektivne razprave o ruski cerkvi so bile dosihmal nenavadne v slovenskem časništvu, ali pa se je vse vprek hvalilo, kar se nahaja v Rusiji. „Kdor stvar dobro loči, dobro se je nauči“, pravi latinski pregovor.

Trtna uš se je res prikazala v vipavski dolini na Lozicah, v Šent-Vidu nad Vipavo in v Podragi; celó že v enem vinogradu štijaške občine in v Šmarjah na Goriškem. Pred leti se je v nekem laškem spisu trdilo, da trtna uš se ne plodi v opočni ali soldanasti zemlji (Ockererde), ali zdaj je ta trditev ničeva; kajti v tistih vinogradih in sploh po Vipavskem je vinogradska zemlja večinoma soldanasta. Bog nas obvaruj te šibe, sicer bi se morali zadevni prebivalci vipavske doline večinoma kam drugam izseliti po kozmopolitičnem pregovoru: „ubi bene, ibi patria“!

Od 20. t. m. imamo (tudi po Vipavskem) lepo vreme, da se ga veselimo, ker je bil že slednji čas za to! Letina kaže še precáj dobro; krompirja je veliko in tudi trta obéta semtertje prav dobro letino. Da bi nas Bog obvaroval le strupene rose ali peronosper, katera žuga nekaterim vinogradom ravno zdaj; pa upamo, da ne bo huđega. Vse pa je v rokah božje previdnosti, katerej je pobožni Vipavec in ves pobožni slovenski ljud še vselej v stiskah in potrebah zaupal, in bode tudi zanaprej, vkljub marsikaterim krivim prerokom, ki se štulijo za narodove prijatelje, pa so le narodni kvarivci! O priliki još!

Iz Vipave, 30. julija. Hvala Bogu! rekel bode letos pošteni Vipavec; ako bode božja volja, letos vsaj stradali ne bomo. Zgodnji krompir, fižol in tudi tursica, ako posebna suša ne pritisne, bodo obilno rodili. Vno, glavni pridelek Vipavcev, pa je še na tehtnici. Do sedaj je trta še popolnoma lepa in zdrava, razun nekaterih krajev, kjer je toča bila, a tudi tam ni popolnoma pobila. Trtna uš letos sicer še ne bode mnogo škodovala ali druga nevarnost pretí, namreč neka strupena rosa glivica (peronospera); po tej bolezni namreč trti vse perje odpade, da grozdje ne more dozoreti. Upati pa je, da se ta bolezen povsod ne razširi, vsaj v višjih vinogradih ne.

Včeraj je imela kmetijska podružnica svoj izvanredni občni zbor in volitev novega odbora, v koji so izvoljeni možaki, ki jim je v resnici narodno blagostanje pri sreč.

Kaj pa čitalnica? — Čitalnica se vé da, kakor drugod, po letu šumnih veselíc ne napravlja, vendar pa se v nji pridno čita — kar je vsaj po mojih mislih nje glavni namen. Odbor pa je sklenil napraviti letos dvojno slovesnost: eno dné 8. septembra po vsakoletni navadi, drugo pa v spomin 40letnega vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja na dan 3. decembra. Kakor se govori, bode na korist revne šolske mladine zato tudi bolj obširna, kajti čitalnica namerava povabiti k sodelovaju gg. učitelje iz okolice ter sl. požarno brambo vipavsko.

Zdaj pa še nekaj. Odbor čitalnični dovolil je gg. dijakom, da smejo o počitnicah v čitalnico zahajati čitat in se razvedrovat. Ker so se pa nekateri teh dijakov ne dijaško, marveč divjaško obnašali, prisiljen je bil odbor na pritožbo mnogih go-

spodov društvnikov posvariti jih in jim meje spodobnosti pokazati. A zdaj je bil ogenj v strehi! Eden teh gospodov izmislil si je laž, da jim je odbor (oziroma prečast. g. dekan kot predsednik) prepovedal hoditi v čitalnico zaradi tega, ker so liberalci! Odbor je storil le svojo dolžnost, da jih je posvaril zaradi neolikanege vedenja in razposajenosti v čitalničnih prostorih.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani 31. julija.

(Konec.)

Stavbinskega odseka poročevalec, cesarski svetnik Murnik, poroča o določitvi stavbinske črte na vozarskem potu in nasvetuje, naj bi se pri št. 6 ob tej poti določila v spodnjem delu črta po nasvetu stavbenega urada, ker namerava zidati hišo mestni zlatar g. Fran Majer, kar mestni zbor brez razgovora odobri.

Cesarski svetnik g. Murnik poroča v imenu stavbinskega odseka o nakupu „Igrišča“ (Ballhaus). Poročevalec pravi, da je mestni zbor že obravnaval o tej zadevi v seji dné 21. januarija t. l., ko se je razgovarjalo o ponudbi Seunigovih dedičev, kateri so takrat ponujali za nakup „Igrišča“ svoto 3000 gl. Danes ponujajo Seunigovi dediči svoto 4000 gl. za nakup „Igrišča“ s pogojem, da jim mesto odstopi ob novem in starem poslopji v igriških ulicah ceste 7-5 metra, ta prostor bodo ogradili z železno ograjo in napravili vrt, ako mesto napravi ob tej cesti kanal. Poročevalec nasvetuje, naj se ponudba Seunigovih dedičev sprejme za ta slučaj, ako se posreči mestu kupiti „Igrišče“ za 5000 gld., da pa Seunigovim dedičem ne pristuje noben vpliv, kako se bode porabil dotični prostor, kakor se tudi ne more ustreči njih želji, da mora vsa stvar vravnana biti do dné 1. oktobra t. l., kajti prodajo „Igrišča“ odobriti mora najpoprej deželni zbor kranjski, ki se bo sešel meseca septembra, sklep pa potrditi Nj. veličanstvo presvetli cesar.

Pri razpravi podpira predlog dr. Vošnjak, češ, da je za mesto koristen, kajti zadnji čas je že, da „Igrišče“ pade.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški pa misli, da bode „Igrišče“ in Cenkerjevega posestva kos mnogo več stal, kakor se je naglašalo, in da Seunigovi dediči napravijo še zmirom jako izvrstno kupčijo, kajti 7-5 metra posestva je gotovo toliko vreden, kolikor iznaša kupnina za „Igrišče“. Govornik tedaj misli, da mesto pač ni poklicano za jako imovite Seunigove dediče pobirati kostanja iz žrjavice; ako hočejo Seunigovi dediči, da se „Igrišče“ odpravi, naj ga sami kupijo in podró.

Mestni odbornik dr. Tavčar se protivi odločno nasvetu stavbenega odseka, in nasvetuje, naj bi se Seunigovim dedičem ne dal nikak definitivni odgovor, in bi se zaradi visočine zneska mesto nikakor ne vezalo.

Ko so o predlogu še govorili mestni odborniki Hribar, dr. Gregorič, dr. Starč, Velkovrh in je nasvet stavbinskega odseka še enkrat obširno zagovarjal cesarski svetnik Murnik, odkloni se predlog dr. Tavčarja, in odobri nasvet stavbinskega odseka.

Cesarski svetnik Murnik poroča v imenu stavbinskega odseka o napravi trottoirja pred hišama Seunigovih dedičev v igriških ulicah in nasvetuje, da mesto ob stari hiši v igriških ulicah prevzame polovico troškov, pri novi hiši pa se napravi tlak na račun Seunigovih dedičev, kar mestni zbor odobri.

V imenu odseka za olepšavo mesta utemeljuje potem mestni odbornik g. Povše v jako obširnem in izredno zanimivem govoru predlog odseka zaradi gradnje tržnih lop. Govornik kaže v tej zadevi posebno na mesto Gorico, kjer se je naprava tržnih lop zdravstveno in finančijelno prav dobro obnesla, tako, da zidajo zdaj že tretjo tržno lopo. Napraviti bi bilo v tržni lopi v prvi vrsti 40 prodajalnic za male mesarje, ki prodajajo sedaj v šolskem dreveredu in kateri bi bili prav zadovoljni z napravo tržne lope in bi radi plačevali določeno letno najemščino, potem pa kakih 300 mest za kmetice in prodajalke, ki prodajajo zelenjad, sočivje, mleko itd. sedaj na mestnem trgu. Treba bi pa tudi bilo misliti na to, da se v drugi tržni lopi nastanijo zdaj za škofijo prodajajoči mokaerji in vipavske prodajalke. Za jeden prostor plačevati bi bilo na dan po 2 kr., kar bodo prodajalci prav radi plačevali. Tudi bode misliti na to, da se trgovina z drvi pre-

mesti s cesarja Jožefa trga kam drugam na primernejši prostor. Vsa zadeva naj se izroči odseku za olepšavo mesta in stavbinskemu odseku, da o njem kmalu mestnemu zboru poročata.

Mestni odbornik g. Hribar misli, da o tej zadevi ne bode prišlo do sklepa, kajti manjka sa gradnjo tržnih lop pripravnih prostorov, tudi finančni uspeh je jako dvomljiv; naposled pa bode nova naprava šla le na račun konsumentov, kateri bodo morali živež toliko dražje plačevati in na škodo kmetíc, kajti trgovine z živežem se bodo popolnem polastile v Ljubljani branjevke, kakor so se je polastile v Gorici od slovenskih okoličank Furlanke. Torej pač ne kaže, da si sami podražujemo živež. Ako se bode stvar razpravljala, naj se poleg omenjenih dveh odsekov izroči tudi finančnemu odseku.

Predlog odseka za olepšavo mesta je bil sprejet. Nato je bila javna seja končana.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) podaril je požarni brambi v Peklu pri Poljčanah za napravo gasilnega orodja 80 gld.

(Deželnozborska volitev na Koroškem) v velikovškem okraji daje nemško-liberalnim listom mnogo opravila in skrbi. Razne gospode imenovali so že kot kandidate slovenske stranke, ker hočejo begati narodne in konservativne volilce. Da jim olajšamo breme, imenujemo pravo ime slovenskega kandidata. Kakor smo namreč zvedeli iz zanesljivega vira, je isti č. g. Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru in izdajatelj „Mira“, ki bo gotovo navdušen zagovornik pravic in teženj koroških Slovencev. Rodoljubi, bodite složni in neizprosni; zmaga je Vaša!

(Slovensko društvo) priredi povodom cesarjeve štiridesetletnice dne 12. avgusta ob 3. uri popoldne shod v Konjicah na Štajerskem. Vspored: Slavnostni govor, poročilo poslancev barona Godel-Lannoya, M. Vošnjaka in dr. Serneca, govor dr. Dečka o boji štajerskih Slovencev za slovensko šolo, govor poslanca dr. Gregorca o vzrokih propada kmečkega stanu, resolucije, nasveti.

(V Ljubljano) je prišla od strelnih vaj na Krškem včeraj opoludne topničarska divizija št. 5 in se nastanila v Nuškovi vojašnici. — K brigadnim vajam, ki bodo trajale od 9. do 26. avgusta, pridejo v Ljubljano 97. pešpolk, 20. lovski bataljon in dva eskadrona 12. ulanskega polka.

(Z Iga) se nam poroča, da je č. gosp. župnik Jakob Dolenc po nesrečnem padci zopet toliko okreval, da je mogel na svojega godú dan, dné 25. julija darovati sv. mašo. Tem povodom priredili so mu na predvečer dijaki, pevci in požarna bramba podoknico s petjem in umetelnim ognjem.

(Premeščena) sta g. Josip Škofic, avskultant, od c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani k okr. sodišču v Trzinu in g. A. Rožanz od deleg. mestnega sodišča v Ljubljani k okrožnemu sodišču v Rudolfovem. — Gg. Štefan Kraut in H. Wiesenthaler vstopila sta kot praktikanta pri tukajšnjem deželnem sodišču.

(Državna sadna razstava na Dunaji.) Naprošeni smo prijaviti, da prejema prijave za dunajsko drž. sadno razstavo, ki bode od dne 29. sept. do dne 7. oktobra t. l., c. kr. kmetijska družba v Ljubljani kot deželna komisija za Kranjsko. Tu je dobiti tudi programe in druge podrobnosti o tej razstavi. Razstavljalci bodo plačali za vožnjo na Dunaj ob priliki razstave le polovico vožarine.

(Toča) je minolo soboto precej škode napravila tudi v Trški gori pri Novem Mestu.

(Za preloženje ceste čez Gorjance) porabilo se bode letos 9000 gld.; za popravo klanjca pri Žerovinu 6200 gld.

(Sklep šole) pri šolskih sestrah v Šmihelu bo 25. avgusta ob 9. uri dopoludné. Ob enem bo razstava ženskih ročnih del.

(Morski volk) prikazal se je zopet, kakor poroča „Bilancia“, blizu Opatije.

(Četverorazredna ljudska šola v Postojini) imela je, kakor kaže doposlano nam letno poročilo, koncem leta šolo obiskujočih dečkov 213, deklic 168, skupaj 381 otrok; za višji razred je sposobnih 119 dečkov, 108 deklic. V Postojino vsolane so vasi: Mali Otok, Veliki Otok, Stara Vas, Zagon in Zalog. Poučevali so na tej šoli gg.: Jan. Thuma, nadučitelj in šolski vodja; Franc Zakrajšek,

katehet; Teodor Josin; Jakob Dimnik; Ivana Praprotnik; Marija Moser-Steiner; Viktorija Praprotnik.

(Vremensko prorokovanje.) Matthieu de la Drôme prorokuje za mesec avgust nastopno vreme: Velika vročina o zadnjem kraji lune, t. j. od 30. julija do 7. avgusta. V mnogih krajih nevihte; posebno hude v južnej Nemčiji, ob Dunavu in v južnih planinah. Enaka vročina o mlaju od 7. do 14. Nenavadna vročina ob obalah Sredozemskega morja, ob Jadranskem morju in grškem arhipelu. Nevihte v Avstriji in na Španjskem. Morje mirno. Okolu 9. avgusta Sredozemsko morje ob sicilijanskem obrežji nekoliko nemirno. Neznosna vročina o prvem kraju od 14. do 21.; mnogo neviht. Okolu 19. Sredozemsko morje nemirno, isto tako atlantski ocean ter biskajski zaliv. Vročina nekoliko pojema od 22. do 29., t. j. o ščipu. Še nekatere nevihte od 29. do 31. V teku meseca doseže vročina večkrat nenavadno stopinjo.

(„Osvěta“), list za umetnost, vědo in politiko, ki izhaja v Pragi pod izbornim vredništvom V. Vlčka, prinaša čisto dobre razprave o slovenskih razmerah. Zadnji snopič objavlja Pakostove opise iz nove poezije slovenske. Vojteh Pakosta je pravi mojster v tolmačenju slovenskih pesnikov; o tem pričajo njegovi novejši prevodi. O Slovencih naha-jamo še dalje v tem snopiču od Em. Faite narodospisni in statistični podatek o razmerah narodnosti na Štajerskem, koji priča o marljivem opazovanju, študijah in o kritičnem razsodku.

(Za III. letno zasedanje porotnih obravnav v Novem Mestu), ki se prične 20. avgusta, izžrebani so naslednji gg. glavni porotniki: Logar Frid., pos. in trgovec iz Ribnice; Wardjan Fr., gostilničar iz Črnomlja; Urbančič Ign., pos. iz Igljenika; Mak Mat., pos. iz Metlike; Primec Fr., pos. iz Rumanje vasi; Fuchs Jan., pos. iz Sela pri sv. Duhu; Geraldí Jož., pos. in dimnikar iz Krškega; Lavrinšek Fr., pos. iz Krškega; Stegnar Fr., pos. iz Leskovca; Pezdirec Mark, pos. iz Metlike; Lakner Andr., gostilničar iz Črnomlja; Novak Ant., pos. iz Gradaca; Tomšič Mihael, mlinar iz Podgojzda; Kunc Avg., trgovec iz Črnomlja; Ambrožič Jan., pos. iz Žerjovin; Strajnar Ant., pos. iz Spodnje Ponikve; Lekan Jož., pos. iz Česnjice; Šušteršič Jož., pos. iz Toplice; Zaletel Fr., pos. s Hudega; Komljanec Ant., pos. iz Bučke; Jugovic Ant., pos. iz Krškega; Arko Ant., pos. iz Ribnice; Sterbenec Andr., pos. z Toplega Vrha; Ratajec Ant., pos. iz Premšal; Macele Mat., pos. in gostilničar iz Gradaca; Uhan Ant. pos. iz Roden; Tomitsch Flor., pos. in gostiln. iz Kočevja; Miklavčič Ant., pos. z Loke; Tomše Ant., pos. iz Čateža; Pirnat Št., gostila. iz Višnje gore; Nečimer Jož., pos. iz Čučejmlake; Hrovat Jan., pos. in mesar iz Žužemberka; Ivanetič Jan., pos. iz Vrtače; Ferkolj Jan., pos. iz Dol. Kronovega; Kotar Jož., pos. iz Dolenjevasi; Kamin Jož., pos. iz Dolenjevasi. — Gg. nadomestni porotniki: Dr. Poznik Albin, pos. in e. kr. notar; Ilovsky Ludovik, pos.; Stemberger Fr., pos.; Dergane Ant., e. kr. gimn. profesor; Brunner Maks, pos. in gostilničar; pl. Fichtena-Toussaint, pos. in poštar iz Novega Mesta; Iliáš Jož., pos. iz Žalovič; Dejak Jan., veleposestnik in stotnik konjice v pok. iz Gotne vasi; Erbežnik Jan., pos. iz Podgore.

Telegrami.

Maribor, 2. avgusta. Sekundicija knezoškofa sijajno završena. Pridigovali ekscelenca zlatomašnik. Navzoči solnograški knezonadškof in knezoškofa ljubljanski in krški. Mašnikov 128. ljudstva brezštevila. Telegrafično čestitali svetli cesar in mnogi drugi. Zlatomašni darovi krasni. Obed velikanski.

Praga, 1. avgusta. „Hlas Naroda“ pozivlja Mlado-Čehe, naj naznanijo sredstva, s katerimi hočejo Nemce, Madjare, Poljake, Slovence pridobiti za češčino kot občevalni jezik v državi.

Dunaj, 2. avgusta. „Wienerzeitung“ objavlja naredbo skupnega ministerstva o preklicu delovanja porotnih sodišč v kazenskih pravdah zaradi anarhističkih zločinov za dōbo od dnē 10. avgusta 1888 do dnē 31. julija 1889 v sodnih okrajih Dunaj, Korneuburg, Dunajsko Novo Mesto, Veles, Praga, Most, Jičín, Mlada Boleslav, Liberec, Brno, Olomuc, Novi Jičín, Gradec, Ljubno in Celovec.

Dunaj, 2. avgusta. Zitni in semenski sejm bo dnē 27. in 28. avgusta v skladišči dunajskega mesta.

Tunis, 1. avgusta. Pri Gabosi na tripolitanski meji stoji 2400 Francozov, da varujejo južni Tunis napadov iz Tripolisa.

Tuji.

31. julija.

Pri **Matieu**: Vesseli, pravnik, iz Prage. — Belgrader, Armuth, trgovec, z Dunaja. — Gyori, potovalec, iz Budimpešte. Alodi in Gutfreund iz Trsta. — Stuch, uradnik, iz Idrije. — Vukicevič, višji nadzornik, iz Samobora.

Pri **Stonu**: Pauler in Gröber z Dunaja. — Kameron, trgovec, iz Nemčije. — pl. Polz, e. kr. poročnik, iz Budimpešte. — Kantz, stotnik, s Štajerskega. — Kraul z Ogerskega. — dr. Stokovich, uradnik, iz Trsta. — Sternhart, e. kr. uradnik, iz Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. jut.	735.9	20.3	sl. sever	jasno		
1. 2. u. pop.	733.9	29.0	sr. jzap.	del. jasno	0.00	
9. u. zveč.	734.4	21.5	sl. zap.	jasno		

Jasno, prav vroče; popoldne mali oblaki. Blisk na zapadu, severo zapadu in vzhodu. Srednja temperatura 23.6°C., za 3.8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 80 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	82 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ — „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 95 „
Akoje avstr.-ogerske banke	867 „ — „
Kreditne akcije	313 „ 20 „
London	123 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 74 „
Cesarski cekini	5 „ 80 „
Nemške marke	60 „ 20 „

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

no pozamerterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadujoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federnadrazten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciiliteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek v sled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Škuaanja učí, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki so težko prekorači pri enkratnem zavžitku; kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je kosčke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnaga. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prnehale. Vspehi, koje so dosegli pri enačih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

(34) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plantz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Za šolsko mladino pri slavnostih povodom 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja priporočava z barvotiskano sliko cesarja našega in 17 lesoreznimi podobami okrašeni, v najinem založništvu izšli slavnostni spis

Naš cesar

(1848—1888).

Zgodovinski spis za slovensko mladino.

Priredil učitelj.

Slavnostni ta spis, koji so priporočali visoki e. kr. deželni šolski svēti kranjski, koroški, primorski in štajerski najtopleje v nakupovanje, je kaj priličen zaradi svoje patrijotične vsebine kakor tudi zaradi bogate opreme svoje v stalen spomin na letošnju štiridesetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja našega Frana Josipa I.

Cena spisu je 18 kr. Za 100 in več kupljenih izvodov se znatno cena znižá. (5)

Razprodajalcem dovoljuje se rabat. (5)

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Na prodaj je

dobro ohranjen pianino.

Več o tem povē „Katoliška Bukvarna“.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.